

اثر بخشی تجویز واکسن توکسوئید کزاز بر پاسخ ایمنی هومورال در بیماران همودیالیزی مزمن

دکتر زهره امین زاده^{۱*}، دکتر آیدین پورکاظمی^۲، دکتر فاطمه پوررضاقلی^۳، دکتر ابراهیم کلانتر^۴، دکتر لطیف گچکار^۱

۱. متخصص بیماری‌های عفونی و گرمسیری، دانشیار مرکز تحقیقات بیماری‌های عفونی و گرمسیری دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، بیمارستان لقمان حکیم
۲. متخصص بیماری‌های عفونی و گرمسیری، محقق مرکز تحقیقات بیماری‌های عفونی و گرمسیری دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، بیمارستان لقمان حکیم
۳. فوق تخصص نفرولوژی، استادیار دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، بیمارستان شهید لبافی نژاد
۴. متخصص علوم آزمایشگاهی، مربی دانشگاه علوم پزشکی ایران، دانشکده پیراپزشکی

* آدرس برای مکاتبه: تهران، خیابان کارگر جنوبی، خیابان کمالی، بیمارستان لقمان حکیم، مرکز تحقیقات بیماری‌های عفونی و گرمسیری، دکتر زهره امین زاده
Zohrehaminzadeh@yahoo.com
دریافت مقاله: آذر هشتاد و چهار پذیرش برای چاپ: اسفند هشتاد و چهار

چکیده

سابقه و هدف: در افراد مسن، دریافت کنندگان پیوند کلیه، بیماران همودیالیزی مزمن و مبتلایان به نارسایی مزمن کلیه عیار سرمی آنتی‌بادی کزاز پایین‌تر از سطح حفاظتی بوده و با تجویز تک دوز یادآور واکسن توکسوئید کزاز عیار آنتی‌بادی حفاظتی در بیماران همودیالیزی مزمن بدست می‌آید. تحقیق حاضر به منظور تعیین اثر بخشی تجویز تک دوز واکسن توکسوئید کزاز بر پاسخ ایمنی هومورال بیماران همودیالیزی مزمن انجام گرفت.

مواد و روش‌ها: روش تحقیق کارآزمایی بالینی از نوع قبل و بعد بود. از ۵۴ بیمار همودیالیز مزمن که حداقل ۳ نوبت در هر هفته دیالیز می‌شدند ۲ میلی‌لیتر خون وریدی جهت بررسی عیار آنتی‌بادی (IgG) کزاز به روش ELISA با کیت IBL ساخت هامبورگ اخذ گردید. عیار IgG بیشتر و مساوی ۱ IU/ml به عنوان عیار محافظت کننده کافی قلمداد شد. به بیمارانی که عیار IgG سرمی کمتر از ۱ IU/ml داشتند واکسن Td تزریق شد و ۸ هفته پس از تجویز واکسن عیار آنتی‌بادی (IgG) سرمی کزاز تعیین گردید.

یافته‌ها: میزان عیار آنتی‌بادی سرمی کزاز در ۵۳ بیمار (۹۸٪) کمتر از ۱ IU/ml و میانگین عیار فوق ۰/۰۵۳±۰/۱ واحد در میلی‌لیتر بود. بعد از تجویز واکسن Td میزان عیار آنتی‌بادی سرمی کزاز در ۵۱ بیمار (۹۶٪) بیشتر از ۱ IU/ml بوده و میانگین میزان عیار آنتی‌بادی سرمی پس از واکسیناسیون ۲/۷۷±۱/۹۶ واحد در میلی‌لیتر شد. با انجام آزمون signed rank wilcoxon test اختلاف بین سطوح عیار محافظت کنندگی آنتی‌بادی سرمی کزاز قبل و بعد از تجویز یک دوز واکسن کزاز معنی‌دار بود ($p < ۰/۰۰۰۱$).

نتیجه‌گیری: این مطالعه نشان داد که تجویز دوز یادآور Td به بیماران همودیالیزی مزمن موثر و بدون عارضه می‌باشد و با توجه به این که ۴٪ بیماران بعد از دریافت دوز یادآور واکسن عیار آنتی‌بادی در سطح محافظت کنندگی ضعیف دارند، توصیه می‌شود عیار آنتی‌بادی فوق بعد از تجویز واکسن در بیماران همودیالیزی و نیز در شرایطی که بیمار همودیالیزی آسیب دیده اندازه‌گیری شود تا وضعیت ایمنی هومورال و نیاز به تجویز یک دوز دیگر واکسن کزاز مشخص گردد.

واژگان کلیدی: آنتی‌بادی کزاز، همودیالیز مزمن، واکسن توکسوئید کزاز